

HOOFDSTUK III - OVERIGE GROEPERINGEN."Hinag".

Eind maart werd te Amsterdam de jaarlijkse Algemene Vergadering van de "Hinag" gehouden.

Onder de naar schatting ongeveer 100 aanwezigen bevonden zich mede vertegenwoordigers van een Vlaamse en een Duitse organisatie van oud-SS-ers.

In deze vergadering werd van bestuurszijde onder meer aan de orde gesteld de kwestie van de hernaturalisatie van de voormalige oud-politieke delinquenten. Hierover werd een levendige discussie gevoerd, waarbij bleek dat niemand er voor was de Regering te verzoeken de terzake bestaande regeling te herzien. Ter motivering hiervan werd door enige sprekers gezegd "dat het een eer is stateloos te zijn".

De voorzitter drong er evenwel op aan, dat zij, die nog geen verzoek tot hernaturalisatie hadden ingediend, dit alsnog zouden doen. Uit de vergadering kwam men hiertegen op en werd aangevoerd dat vele statenlozen er geen prijs meer op stellen de Nederlandse nationaliteit terug te krijgen. In ieder geval, zo werd beweerd, hadden zij daarvoor geen geld over.

Eén der aanwezigen verklaarde er de voorkeur aan te geven te wachten totdat de Regering het z.i. foutieve van haar standpunt had ingezien en er uit zichzelf toe zou overgaan de oud-politieke delinquenten het Nederlanderschap terug te geven.

Dezelfde persoon gaf ook anderszins blijk van een onverzoenlijke instelling, toen hij de aanwezigen opwekte jaarlijks in grote getale deel te nemen aan een herdenkingstocht naar een plaats in West-Duitsland, waar ook een Nederlandse SS-er begraven ligt. Hij uitte daarbij de woorden "Wij zullen de Regering laten zien dat een verbod voor IJsselstein ons niet deert".

Zoals bekend bevindt zich te IJsselstein in de Peel een Duits soldatenkerkhof en kreeg een "Hinag"-deputatie die daar in november 1957 een krans wilde leggen hiervoor geen toestemming.

De vergadering in Amsterdam herdacht de gesneuvelde SS-ers. Voor die gelegenheid had men in de zaal een gedenkteken opgericht, bestaande uit een voetstuk waarop drie opengeslagen panelen waren geplaatst. Aan het middelste daarvan was een "ijzeren kruis" in zilver en zwart opgehangen. De gedachtenisrede na de eigenlijke
- herdenkingsplechtigheid

herdenkingsplechtigheid werd grotendeels in het Duits gehouden.

Bij de "Tischpruch" gedurende een gezamenlijke maaltijd tijdens deze bijeenkomst reikten de aanwezigen elkaar staande de hand onder het uitspreken van de woorden "Eendracht maakt macht".

* * *

In algemene zin kan ten aanzien van de "Hinag" het volgende worden opgemerkt: Het bestuur van deze organisatie wil kennelijk een a-politieke koers blijven volgen, waartegen zich echter de laatste tijd enige tegenkanting begint te ontwikkelen. Zo werd door een der vooraanstaande leden het "argument" gehanteerd, dat het toch niet bewezen kan worden, dat de "Hinag" aan politiek op nationaal-socialistische grondslag doet.

Voorts heeft een voormalig bestuurslid ontkend, dat zijn aftreden het gevolg zou zijn geweest van een meningsverschil omtrent de meer politieke koers van de "Hinag".

Neo-nazistische Jeugdorganisatie i.o.

Enige oud-politieke delinquenten hebben een begin van uitvoering gemaakt met de oprichting van een nieuwe jeugdorganisatie, onder de naam "Europese Jongeren Orde op Nationale Grondslag", afgekort E.J.O.N. Deze naam roept herinneringen op aan de eertijds door in het leven geroepen Nationaal Europese Jongeren Orde (N.E.J.O.), waaraan slechts een kort bestaan was beschoren.

Het ligt in de bedoeling dat de E.J.O.N. in de a.s. herfstvergadering van de "Hinag" - afdeling Amsterdam - gelegenheid zal krijgen voor het voeren van propaganda.

* * *

Stichting H.I.N.A.G.

11. 11. 55 3. 55
Terstond nadat de Stichting Oud-Politieke Delinquenten haar werkzaamheden had stopgezet (zie M.O. 12-1954), begonnen de leiders van de Haagse afdeling dezer Stichting met de voorbereidingen tot oprichting van een andere, soortgelijke landelijke organisatie. Deze voorbereidingen zijn thans in een vergevorderd stadium. De voorlopige naam van de in het leven te roepen stichting luidt: "H.I.N.A.G." (Hulp aan invalide Oostfrontstrijders, nabestaanden en gevangenen). De concept-statuten kwamen inmiddels gereed; zij vertonen een grote overeenkomst met die van de S.O.P.D.

-18-

-18-

Men beschikt over een kleine, doch enthousiaste groep personen, deels oud-S.O.P.D.-ers, deels oud-N.E. ers, die bereid is voor de nieuwe stichting propagand te voeren. Als initiatiefnemer treedt vooral () op, die in het verleden reeds een rol spe in de Stichting Oud-Politieke Delinquenten en in de Nationaal Europese Sociale Beweging.

Een tweetal moeilijkheden staat de oprichting nog in de weg. De eerste is het vinden van een notaris, be om de stichtingsacte te passeren, doch hiervoor zal we een oplossing gevonden worden.

De tweede moeilijkheid is van geheel andere aard. Teneinde een zo groot mogelijke aanhang te trekken, wi de oprichters van de H.I.N.A.G. het bestuur samenstell uit personen wier naam in kringen van oud-politieke delinquenten een goede klank heeft. Enige destijds in N.S.B. op de voorgrond tredende functionarissen werden inmiddels aangezocht, maar geen van hen kon naar het schijnt de moed of lust opbrengen opnieuw in de openba heid te treden, hoezeer een aantal hunner het streven der nieuw op te richten organisatie ook kon waarderen. Mogelijk gaat men straks alsnog met minder bekende be- stuursleden in zee. Het is dan ook te verwachten, dat H.I.N.A.G. haar activiteit binnen afzienbare tijd zal beginnen.

Stichting "HINAG"

Maand 12/55

De activiteiten van de "HINAG" wekken voorshands nog niet de indruk, dat deze organisatie, die als opvolgster van de "Stichting Oud Politieke Delinquenten" kan worden beschouwd, naast het verlenen van hulp en steun aan deze categorie, ook politieke activiteiten bedrijft. Zij is erin geslaagd op verschillende plaatsen onderafdelingen in het leven te roepen, en zet haar pogingen om de organisatie landelijk verder op te bouwen, gestadig voort. Ook zij heeft op haar terrein te rekenen met de in de kringen der oud-politieke delinquenten bestaande vrees door deelname aan het werk der stichting in moeilijkheden te geraken.

Stichting HINAG.

In M.O. 3, 1955 werd bereids melding gemaakt van de te Den Haag gevestigde Stichting HINAG, en tevens opgemerkt dat de oprichting nog niet had kunnen plaatsvinden tengevolge van enige moeilijkheden.

- 18 4angezien

Minda 6/55

Aangezien deze inmiddels uit de weg zijn geruimd kon op 27 April j.l. de notariële acte worden verleden, waarbij de stichting in het leven werd geroepen. Haar volledige naam luidt: "Hulp aan invalide oud-Oostfrontstrijders, nabestaanden, politieke gevangenen en anderen", Het doel wordt in artikel 2 van vorenvermelde acte onschreven als: het verlenen van hulp en steun aan hen die mede in verband met hun politieke gezindheid zijn veroordeeld, benadeeld of uit rechten zijn ontzet en "als politieke delinquenten worden aangeduid".

Gesteld wordt voorts dat de stichting zich onder welke vorm ook, nimmer met partijpolitiek zal mogen inlaten. Ter toelichting op de naam Oud-Oostfrontstrijders wordt gezegd dat deze hoofdzakelijk is gekozen als aanduiding van een bepaalde richting, doch dat de bemoeiingen van de stichting zich uitstrekken over alle oud-wapendragers, van welk dienstverband ook.

Mogelijk niet toevallig is de opmerkelijke overeenkomst van de benaming "Hinag" met die van de Duitse organisatie van leden der voormalige Waffen SS, de "Hiag" (Hilfsgemeinschaft auf Gegenseitigkeit) doch een toelichting hieromtrent ontbreekt.

Inmiddels werd op 30 Mei j.l. in een te Den Haag gehouden vergadering een bestuur gekozen en als volgt samengesteld:

) voorzitter;

) secretaris en

) penningmeester.

De doelstellingen der stichting alsmede hetgeen hieromtrent o.a. door ter vergadering werd gezegd, kunnen aanleiding geven tot de veronderstelling dat de nieuwe organisatie zich van politieke activiteit zal onthouden. Op grond van de persoonlijke instelling van [redacted], die bekend stond als volledig te sympathiseren met de ideeën der voormalige N.E.S.B., dient echter rekening te worden gehouden met een - zij het niet onmiddellijk te verwachten - ontwikkeling, waardoor de stichting in de toekomst toch in politiek vaarwater terecht zal komen.

Stichting H.I.N.A.G.

Begin Augustus verscheen de "H.I.N.A.G.-koerier", uitgave van de Stichting H.I.N.A.G., in een oplage van ruim 2000-exemplaren. Dit eerste nummer staat geheel in het teken van propaganda voor het werk der stichting. Het bevat o.m. de volledige doelstellingen, voorts een artikel van de voorzitter getiteld "Bezinning", waarin deze een korte beschouwing wijdt aan het werk der stichting.

Uit diverse uitlatingen blijkt, dat men zich ook in de kringen van de H.I.N.A.G. niet kan losmaken van het verleden. Zo zegt , zelf oud-SS-er, o.m.: "Wij hebben ondervonden waartoe 'haat' in staat was. Voor het 'Bijzondere Recht' en de volkstribunalen waren wij de rechtelozen" en voorts: "Wij behoeven ons voor het verleden niet te schamen".

In een ander artikel, van de hand van de penningmeester (tijdens de bezetting burgemeester van Dordrecht), spreekt deze o.m. over de "voor, gedurende en ná de laatste wereldoorlog door velen voor het behoud van de hoogste waarden van het 'Avondland' gebrachte offers".

Afgewacht zal moeten worden of het doel dat men met de uitgave van de H.I.N.A.G.-koerier nastreeft, n.l. het in de kringen der oud-politieke delinquenten propageren van het stichtingswerk en het verkrijgen van financiële steun daarvoor, bereikt zal worden.

Indien mag worden afgegaan op hetgeen werd vernomen, zou men in genoemde kringen tegenover de H.I.N.A.G. een tamelijk gereserveerde houding aannemen, bevreesd als men is via een nieuwe, mogelijk neo-fascistische beweging, in moeilijkheden te komen. Men laat zich pas na veel aandrang en na erop gewezen te zijn dat slechts sociale doeleinden worden nagestreefd, bewegen tot het geven van, in de meeste gevallen ook nog slechts geringe, bijdragen.

De stichting is zich wel degelijk bewust van de moeilijkheden die haar nog wachten. Dit bewijst wel de uitlating, voorkomende in een artikel van - - - - - waarin deze zegt, dat er "onder onze vroegere lotgenoten jammer genoeg velen zijn, die uit puur egoïsme, grenzeloze gemakzucht, dan wel uit een volkomen gebrek aan saamhorigheidsgevoel, hun ogen sluiten en voorbijgaan aan het verdriet, het leed en de wurgende zorgen, waarin zovelen onzer zijn komen te verkeren".

wijst dan ook nog op het feit dat tot die velen o.m. behoren "zij die zich van een doodgewone menselijke plicht menen af te kunnen maken met de uitvlucht: dat zij niets meer met het verleden te maken willen hebben".

Stichting HINAG

Maand 11 / 55

De Stichting HINAG, waarover reeds werd bericht in M.O. no. 3, 6 en 7/8 van dit jaar, verkeert nog steeds in een periode van opbouw. Het hoofdbestuur uit Den Haag heeft in diverse plaatsen bijeenkomsten belegd om de mogelijkheden tot oprichting van nieuwe afdelingen te onderzoeken. Dit is niet geheel zonder resultaat gebleven; in Amsterdam, Rotterdam, Haarlem en Utrecht bestaan afdelingen of zijn de voorbereidingen ver gevorderd. Een aantal van degenen, die zich bij de HINAG hebben aangesloten, komt voort uit de SOPD, doch het valt op, dat enige oud SS-ers, die tot dusver in-actief waren, mede zijn toegetreden. Misschien is de reeds vroeger gesignaleerde overeenkomst in benaming van de HINAG met de Duitse organisatie van leden der voormalige Waffen SS, de HIAG, inderdaad méér dan toevallig. Het bericht dat een officiële HINAG-vertegenwoordiger aan een HIAG-congres zal deelnemen wijst ook in deze richting.

Uit het contact tussen beide organisaties kan echter niet worden afgeleid, dat de HINAG haar a-politieke koers zou verlaten, aangezien bekend is dat ook de HIAG-leiding geen partijpolitiek standpunt wenst in te nemen.

In het Oogstnummer (van augustus j.l.) van de "HINAG-Koerier", is het hoofdartikel - van de hand van de HINAG-voorzitter - geheel gewijd aan het sociale werk van deze stichting.
} acht het voorts nodig er nog eens duidelijk op te wijzen dat de oud-Oostfrontstrijders uit idealisme, nl. terwille van het "Avondland", een meer dan duizendjarige cultuur en een feitelijk uitsluitend in de geest bestaande gemeenschap, de Duitse zijde hadden gekozen.

In een omljnde aankondiging wordt in dit orgaan namens het Stichtingsbestuur mededeling gedaan van het voornemen om een aantal verantwoordingen samen te stellen en openbaar te maken over de oorlogsjaren. Deze zullen bevatten "getuigenissen van hen, die in één der moeilijkste perioden van onze vaderlandse geschiedenis, hetzij in ambt of functie, hetzij als vrijwilliger in een of andere formatie, naar eer en geweten een gemeenschaps-ideaal voorstonden". Hieraan wordt toegevoegd dat dit plan, als alles wat de HINAG tot dusver ondernam, rijpte zonder enig politiek oogmerk.

Het eerste boek, dat de HINAG zich voorstelt uit te geven, zal worden opgedragen aan "onze gesneuvelden" en zal tot titel dragen: "Waarom ik in dienst trad als Europees vrijwilliger van 1940 - 1945".

Onder de aankondiging deelt de Raad van Toezicht en Advies mede geheel in te stemmen met het door het Bestuur genomen besluit.

"De Waarheid" wijdde onlangs n.a.v. de hiervoor aangekondigde plannen vrij uitvoerig aandacht aan de HINAG, volgens haar speciaal in het leven geroepen om de onderlinge band tussen de in ons land wonende oud-SS-ers en hun vrienden in West-Duitsland te verstevigen.

Uit het artikel blijkt voorts dat "De Waarheid" betwijfelt dat de werkzaamheden van de HINAG zich zouden beperken tot het sociale vlak.

Van geheel andere aard is de reactie van [] in zijn Sociaal Weekblad, 3e jrg. no. 13. Deze, zich aankondigend als redacteur van een weekblad dat zich bezig houdt met de problemen van een weliswaar nog altijd met leugen en laster bedeelde, maar overigens "vergeten groep", merkte op als zodanig weinig last te hebben van concurrentie. De plannen van de HINAG beschouwt hij als steun in de strijd voor eer- en rechtsherstel van genoemde groep, en niet als concurrentie, maar in tegendeel als een waardevolle aanvulling van zijn eigen werk op dit terrein.

- Wel -

Wel betwijfelt hij of de HINAG, die steeds nadrukkelijk verklaart zich op geen enkele wijze met de politiek te willen inlaten, er goed aan doet zich nu bezig te houden met de politieke ideeën die genoemde bevolkingsgroep hebben bezielde.

Wat de werkelijke rede is voor zijn beduchtheid blijkt uit het slot van zijn artikel waar hij zegt het te betreuren dat de HINAG haar aangekondigde plannen wil verwezenlijken op een tijdstip, waarop de gelden voor de publicatie van Mussert's Verantwoording over de jaren 1940-1945 nog niet bijeen zijn.

"Hinag"

Maand 7/57

De Stichting "Hinag" ("Hulp aan invalide oud-Oost-front-strijders, nabestaanden, politieke gevangenen en anderen") is onlangs enige malen in "De Waarheid" onderwerp van bespreking geweest. Naar aanleiding van het in de "Hinag-koerier" (zomermaand 1957) verschenen jaarverslag van de stichting over 1956 bracht het CPN-dagblad een sterk "anti-fascistisch" gekleurd relaas. Aldus doende, hervatte "De Waarheid" - na een onderbreking van bijna een jaar - een stellingname tegen de vorenge-noemde organisatie.

Zo verscheen op 12 juli 1957 een artikel onder de kop "Hinagleider is kind aan huis in Bonn".

Ter toelichting van de, volgens "De Waarheid", verdachte politieke activiteiten van de "Hinag" is een bloemlezing gegeven uit het "Hinag"-jaarverslag over 1956, waarbij o.m. aandacht is gewijd aan het werk van de "zoekdienst" van de "Hinag" naar vermisten.

Speciaal te dien opzichte merkt de redactie van de CPN-krant op, dat zich haars inziens achter de "zoekdienst" naar vermisten het nieuwe fascisme organiseert met steun uit Bonn. De conclusie van het "Waarheid"-artikel behelst, dat werkzaamheden der stichting weinig met hulpwerk en heel veel met fascistische politiek te maken hebben.

In het "Hinag"-jaarverslag over 1956 is nog gesproken van intensivering en toeneming van het werk der stichting op velerlei speciaal gebied. Er werden contacten gelegd met diverse reclasseringsverenigingen en kerkgenootschappen. Er was een nauwe samenwerking met de "Duitse Hulporganisatie van voormalige Soldaten der SS" (opmerking dzz.: bedoeld is de "HIAG", die echter in het jaarverslag niet als zodanig wordt aangeduid).

"Hinag"-functionarissen en een groot aantal andere Nederlanders, zo vervolgt het jaarverslag, bezochten o.m. een aantal

door de HIAG in West-Duitsland georganiseerde "zoekdienst-tentoonstellingen".

Het jaarverslag vermeldt nog dat op het terrein van de "zoekdienst" een samenwerking tot stand kwam tussen de "Hinag", de HIAG, het Nederlandse en het Duitse Rode Kruis.

In de zomer van 1956, zo is in het bedoelde verslag nog te lezen, bracht de "Hinag"-penningmeester enkele bezoeken aan Duitse ambtelijke instanties voor het leggen en verstevigen van voor de "Hinag" belangrijke contacten. (opm. :

I was tijdens de Duitse bezetting van Nederland NSB-burgemeester van Dordrecht).

Ten aanzien van het vorenstaande kan worden gezegd, dat zich in de gelederen van de "Hinag" ongetwijfeld nog vele lieden bevinden, die de SS met hart en ziel waren toegedaan. Zij hadden de Duitse zijde gekozen, zoals "Hinag"-voorzitter J.E. TIMMER zich eens uitdrukte: "terwille van de duizendjarige cultuur van het Avondland".

Tot dusverre is nochtans niet kunnen blijken, dat aan de activiteiten van de "Hinag"-stichting een politiek streven ten grondslag ligt.

Recente activiteiten.

Evenals in voorafgaande jaren had de Stichting "Hinag" ook in 1957 een autobustocht voor invalide oud-frontstrijders en weduwen van frontsoldaten georganiseerd.

Als een bijzondere attractie hadden de organisatoren van deze dag (18-8-57) aan bovengenoemde tocht een tentoonstelling van de "vermisten-zoekdienst" in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht verbonden.

"De Waarheid" van 19 augustus j.l. heeft het noodzakelijk geacht commentaar te leveren op deze "Hinag"-activiteit. Op de voorpagina verscheen een bijdrage onder het opschrift: "England ist unser Feind", met als onderkop "SS-ers hielden stertocht door provincie Utrecht".

Zingend van "Pantzer", die door Afrika rollen en van "Engeland, onze vijand" (alles in het Duits) reed gistermiddag, aldus het verslag, een groot aantal ex-SS-ers in bussen en per-

sonenauto's door de provincie Utrecht. Deze stertocht was georganiseerd door de "Hinag", door "De Waarheid" bestempelt als "de uit West-Duitsland gefinancierde organisatie van oud-SS-ers".

Het "Waarheid"-artikel vermeldt verder, dat "Justitie", onder druk van de publieke verontwaardiging de "fotoschouw" van de vermisten-zoekdienst verboden heeft. Het CPN-blad beweerde ten onrechte, dat de burgemeester van Utrecht hiervoor aanvankelijk toestemming had verleend. Deze autoriteit had echter, naar vernomen werd, de bijeenkomst verboden op grond van de bepaling in artikel 219 der Gemeentewet.

* * *

"Hinag".

Het Duitse oorlogskerkhof te IJsselstein in de Peel, waar naast Duitsers ook aan Duitse zijde gevallen Nederlandse SS-ers begraven zijn, heeft nog steeds de belangstelling van oud-politieke delinquenten hier te lande.

Aanvankelijk was het de Stichting Oud-Politieke Delinquenten, (S.O.P.D.) die in dit verband de aandacht trok. Op 9 november 1952 gelastte de Regering de sluiting van het kerkhof teneinde eventuele ongewenste demonstraties te voorkomen.

In latere jaren nam de "Hinag" ook hierin de taak van de S.O.P.D. over. (Zoals bekend zal zijn is "De Hinag" de afkorting voor "Hulp aan invalide oud-Oostfrontstrijders, nabestaanden, politieke gevangenen en anderen").

Blijkens de "Hinag-Koerier" stond ook dit jaar een krans--
legging op het soldatenkerkhof in georganiseerd verband op het programma. Het Hinagbestuur had zich voorgesteld hieraan ditmaal een grotere afvaardiging te doen deelnemen. Derhalve verscheen op zondag 17 november een 30-tal Hinag-leden ter plaatse. Het was de Duitse nationale rouwdag (Volkstrauertag), waarop de doden uit twee wereldoorlogen plegen te worden herdacht. Namens de President van de Duitse Bondsrepubliek had de Ambassadeur van genoemd land in de ochtenduren van 17-11-57 een krans gelegd bij het hoofdkruis op het kerkhof.

De deputatie van de Hinag kreeg echter geen toestemming voor het leggen van een krans, teneinde een mogelijke en ongewenste demonstratie te vermijden.

Een poging om deze plechtigheid alsnog door een der aanwezige Duitsers te doen verrichten mislukte. De krans, met de opschriften "Wij vergeten jullie nooit" en "Rust zacht, kameraden", werd in beslag genomen.

De afvaardiging van de Hinag, onder wie mede de Hinag-voorzitter en de oud-SS-er , eertijds o.m. lid van het hoofdbestuur van de S.O.P.D. moest onverrichterzake vertrekken.

De "Hinag".

Maand 12/57

Deze hulporganisatie van en voor oud-politieke delinquenten trok in het afgelopen jaar enkele malen de aandacht door haar optreden in het openbaar. Haar activiteit geniet steeds de bijzondere aandacht van het CPN-dagblad "De Waarheid". De activiteit van de Hinag is voor deze krant nog steeds een welkome aanleiding om tegen de haars inziens nog dreigende opleving van het nationaal-socialisme te ageren en de Regering tevens "passiviteit" terzake te verwijten.

Zulks was onder meer het geval n.a.v. een door de "Hinag" in de zomer van 1957 georganiseerde autotocht voor invaliden, "De Waarheid" gewaagde daarbij van "deze uit West-Duitsland gefinancierde organisatie van oud-SS-ers". De "Hinag" heeft overigens niet verzwegen dat er banden bestaan met de overeenkomstige Duitse organisatie "Hiag" (de organisatie van oud-SS-ers).

- Er -

- 45 -

Er is tot dusver geen reden om aan te nemen dat deze binding een politiek karakter draagt of verder gaat dan een samenwerking op het gebied van zorg voor invaliden, opsporen van vermisten e.d. Een feit is evenwel dat onder de Hinag-leden de voormalige SS-geest nog leeft en door "intieme" bijeenkomsten levend wordt gehouden. Het bestuur blijft zich echter keren tegen het bedrijven van politiek.

"Hinag".

maand 3/58

De Stichting "Hulp aan invalide oud-Oostfrontstrijders, nabestaanden, politieke gevangenen en anderen", bekend onder de naam "Hinag", hield 5 maart jl. een bijeenkomst van haar Amsterdamse afdeling.

Op deze avond, die overigens politiek niet van belang was, waren slechts ongeveer honderd belangstellenden aanwezig, zulks ondanks de in de laatste tijd door de "Hinag" aangewende pogingen tot uitbouw van deze afdeling. De teleurstelling over de geringe opkomst kwam dan ook duidelijk tot uiting in de gehouden redevoeringen.

De inleider repte over de in de kringen der voormalige nationaal-socialisten heersende apathie, angst en vervreemding. Deze angst, zo zeide een volgende spreker, weerhield velen ervan om hetzij toe te treden tot de "Hinag", dan wel hun krachten daaraan te wijden.

Geluiden als deze vormen een bevestiging van hetgeen reeds eerder werd geconstateerd, namelijk dat verreweg het merendeel der oud-politieke delinquenten er de voorkeur aan geeft het verleden te laten rusten.

* * *

"Hinag".

Waardevol 11.10.1958

Ook de "Hinag", hulp- en steunorganisatie van oud-politieke delinquenten, genoot in oktober de belangstelling van de pers. Aanleiding hiervoor was een op 11 oktober in Krasnapolsky te Amsterdam gehouden "Hinag"-vergadering.

Onder de ongeveer 130 aanwezigen bevonden zich ook enkele verslaggevers, die een uitnodiging hadden weten te bemachtigen en erin waren geslaagd een met de contrôle op de bezoekers belaste "Hinag"-functionaris te overbluffen.

De vergadering onderscheidde zich overigens in geen enkele opzicht van soortgelijke, in groter verband georganiseerde Hinag-bijeenkomsten. Zij droeg dan ook geen politiek karakter.

De sprekers, onder wie de voorzitter van het hoofdbestuur, bepaalden er zich in hoofdzaak toe te wijzen op het nut van het Stichtingswerk en de aanwezigen op te wekken dit te steunen.

De aanwezigen werden niet, zoals in de krantenverslagen is vermeld, toegesproken met "kameraden" en slechts één van hen droeg "het zwarte hemd".

Op de bijeenkomst werd een tweetal niet-politieke films vertoond, resp. over een natuuronderwerp en over de vernietiging van Berlijn en de snelle opbouw van deze stad. Aanvankelijk had de pers hieromtrent gemeld dat deze films afkomstig waren van de Westduitse Ambassade.

Het communistische Tweede-Kamerlid vond hierin aanleiding de Minister van Justitie o.m. de vraag te stellen of het juist was dat door voornoemde ambassade of enige andere officiële Westduitse instantie hier te lande medewerking werd verleend in de vorm van het beschikbaar stellen van films etc. aan Hinag-bijeenkomsten.

- In -

- 29 -

In zijn antwoord deed de Minister uitkomen dat hiervan niet gebleken was en dat de Hinag langs een omweg in het bezit was gekomen van bedoelde films en wel buiten medeweten van de ambassade.

Blijkens een ook in de pers opgenomen verklaring van de West Duitse ambassade, waren de films afkomstig van het Duitse reis- en informatiebureau te Amsterdam, dat terzake te goeder trouw zou zijn geweest.

Stichting Hinag.

Kort jaarverslag over 1958.

Maand 7/8 59

De Stichting Hinag geeft, zij het sporadisch, een blaadje uit, aanvankelijk onder de kop "Hinag-koerier" en thans, blijkens het onlangs uitgekomen nummer, "Hinag-Post" genaamd.

Dit recent verschenen nummer bevat een kort verslag over het jaar 1958, waarin o.m. op summiere wijze melding wordt gemaakt van hetgeen door de Stichting is verricht op het terrein van de invalidenzorg, sociale zorg, de "zoekdienst" en het geven van arbeidstips aan werkzoekenden.

Het financiële verslag bevat geen cijfers van inkomsten en uitgaven, doch vermeldt wel dat de onkosten en de sociale uitgaven resp. 31% en 69% bedroegen van de totale uitgaven.

Opvallend is dat onder de accountantsverklaring aangaande de gevoerde boekhouding enz. de naam van de betrokken accountant niet is opgenomen.

Artikel.....:

Typerend voor de in "Hinag"-kringen nog steeds geldende opvattingen is een in de "Hinag-Post" opgenomen artikel getiteld "Onze vrijwilligers, 1940-1945", namens het Hinag-bestuur ondertekend door de Stichtings-voorzitter. Daarin wordt stelling genomen tegen de in couranten en/of tijdschriften verschijnende artikelen, waarin, zoals wordt gezegd, "smalend" wordt geschreven over "onze vrijwilligers, die in de jaren 1940-1945 naar eer en geweten een ideaal voorstonden".

In het bijzonder betreft het hier "de ongemotiveerde en onbeteugelde fantasieën over de vrijwilligers van de Waffen SS". De vaak in beleedigende vorm geuite hetze tegen deze groep van het Nederlandse volk zou, voortkomen uit onkunde en naat.

De waarheid over deze vrijwilligers is volgens schrijver dat zij een andere gemeenschap voorstonden dan zij vóór 1939 kenden.

Het artikel geeft dan enkele cijfers omtrent wat aangeduid wordt als "het eerste Europese vrijwilligersleger" en vermeldt o.m. dat zich onder de 900.000 man van de Waffen SS een 55.000 Nederlanders bevonden

- 36 -

Aan het slot van het artikel wordt de aandacht gevraagd voor het in het najaar van 1958 verschenen boek "Die Freiwilligen" (volledige titel: "Die Freiwilligen, Idee und Opfergang") van de SS generaal Felix Steiner, hetgeen wordt genoemd: een waardige herinnering aan hen die hun leven offerden voor de kultuur van het Avondland en verder aangeduid als: de steun voor het nageslacht.

Op dit boek werd reeds eerder de aandacht gevestigd en wel naar aan-

Activiteit van oud-politieke delinquenten

Beend 12/59

Hinag

Het beeld dat de Hinag over 1959 vertoonde, week vrijwel niet af van dat over de voorafgaande jaren, hetgeen betekent dat het Stichtingsbestuur, in overeenstemming met de doelstellingen, een a-politieke koers bleef varen. De daartegen geuite oppositie van een aantal meer radicale elementen werd door het bestuur afgewimpeld.

De werkzaamheden bestonden deshalve voornamelijk uit steunverlening aan invaliden en behoeftigen, uit het incidenteel verlenen van arbeidsbemiddeling en het verschaffen van inlichtingen omtrent vermisten. In verband met de beperkte financiële middelen en het gering aantal medewerkers hadden deze activiteiten een beperkt karakter

Maandoverzicht Nog 1961

Actie in "De Waarheid" tegen ex-nazi's

Evenals in voorafgaande jaren had de Hinag ook in 1961 een autotocht voor invaliden georganiseerd, te besluiten met een diner in de uitspanning Oud-Valkeveen bij Naarden.

Voor het dagblad "De Waarheid", dat steeds in ruime mate aandacht wijdt aan de activiteit van deze organisatie van oud-politieke delinquenten, was een en ander wederom een welkome aanleiding om in een reeks uitvoerige artikelen te wijzen op het zijns inziens dreigende gevaar van een wederopleving van het fascisme in Nederland.

Het CPN-orgaan sprak in dit verband o.m. over "fascistisch gespuis" en de "fascistische onderwereld", die zich ten doel zou stellen de versterking van de samenwerking tussen nazi-organisaties in Nederland en West-Duitsland, het voorbereiden van een nieuwe politieke partij en de wedergeboorte van fascistische organisaties in Nederland.

Als de organisator van dit alles noemt "De Waarheid" die t.a.v. bepaalde facetten en personen tamelijk goed geïnformeerd blijkt te zijn, de ex-SSer uit Amsterdam. Zijn verleden, zijn huidige rol in de Hinag en zijn contacten met de organisatie van Duitse voormalige SS-ers, de Hiag, worden breed uitgemeten. Waarheid en fantasie worden hierbij op de bekende wijze met elkaar vermengd.

Erop wijzende dat de CPN reeds in 1957 maatregelen eiste tegen de Hinag suggereert "De Waarheid" dat de in zijn kolommen onthulde feiten toch zeker voldoende zijn om daar thans toe over te gaan.

T.a.v. het vorenstaande kan worden gezegd dat het Hinag-bestuur er tot nu toe in geslaagd is, de organisatie naar buiten een a-politiek cachet te geven, ondanks de daartegen bestaande oppositie van een aantal nog steeds fel nazistisch ingestelde leden, onder wie voornoemd.

Aangenomen mag worden, dat ook de voor 24 september 1961 beraamde doch later afgelaste bijeenkomst in Oud-Valkeveen, geen politiek karakter zou hebben gedragen, al werd daar een aantal Duitse geestverwanten verwacht.

De communistische publicaties zullen wel niet vreemd geweest zijn aan het niet doorgaan van de autotocht en de samenkomst in de buurt van Naarden.

"Verenigd Verzet" tegen de "Hinag"

Maand 10/61

Parallel met publicaties in het partijdagblad "De Waarheid" over activiteiten in heden en verleden van een aantal Hinag-functionarissen hebben de afdelingen Amsterdam en Den Haag van "Verenigd Verzet" zich toegelegd op pamfletten- en buurtacties. Sinds eind september is in de hoofdstad speciaal de oud-SS-er onder schot genomen. Voor zijn woning in de Joh. Verhulststraat trad een schildersploeg in actie. Voorts werden in de naaste omgeving pamfletten verspreid. Begin oktober werd in Den Haag een buurtactie georganiseerd tegen de voormalige leider van de NESB, die al enige tijd in de Vleerstraat een tweedehands boekhandel drijft. Op een manifest getiteld

"Pas op - ratten!", dat bij die gelegenheid werd verspreid, reageerde met een aanklacht wegens smaad.

"Verenigd Verzet" tegen "Hinag"

Maand 11/61

"Verenigd Verzet 1940-1945" ging voort met haar agitatie tegen de "Hinag" en met de verspreiding van brochures en pamfletten, waarin wordt gesuggereerd, dat in Nederland aan oud-SS-ers en fascistten alle gelegenheid wordt gegeven voor hernieuwing van hun activiteiten. De publicaties van de vereniging van oud-verzetsstrijders sluiten nauw aan bij artikelen van gelijke strekking in het partijdagblad "De Waarheid"

De actie van "Verenigd Verzet" vond haar hoogtepunt in een persconferentie, die op 25 november in Amsterdam werd gehouden en waar het verbod van de "Hinag" werd geëist. De persconferentie werd voorafgegaan door een openbare zitting van de Landelijke Raad. Hier werd het woord gevoerd door [redacted], tegen wie de Hinag-functionaris [redacted] een aanklacht wegens smaad heeft ingediend (zie MO 10/61).

CPN-agitatie rond de "Hinag"

Maand 11/61

De al eerder beschreven agitatie van de CPN tegen de "Hinag" blijkt slechts een begin van deze communistische activiteit te zijn geweest. Sindsdien zijn er de afgelopen maanden in "De Waarheid" namelijk regelmatig artikelen verschenen over de "Hinag" en andere rechts-extremistische groepjes. Van communistische zijde werd daarin hevig gefulmineerd tegen de "Hinag"-leiders en hun activiteiten. Met name moesten figuren als
... het ontgelden.

Opvallend in de berichtgeving van het CPN-dagblad was meermalen de gedetailleerdheid en de snelheid van de reportage. Tal van informaties in de persoonlijke sfeer wijzen er op dat de "Waarheid"-redactie over een uitvoerige documentatie op "Hinag"-gebied beschikt. Bovendien duiden verschillende details in de berichtgeving er op, dat de redactie een of meer informanten in leidende "Hinag"-kringen moet hebben. In "Hinag"-milieu blijkt bij velen dezelfde gedachte te leven.

in oktober werd hij in de Kinkerstraat te Amsterdam door onbekend gebleven lieden - waarschijnlijk Hinag-aanhangers - gemolesteerd, kennelijk bij wijze van wraakneming. In een artikel over deze aanslag in "De Waarheid" van 12 oktober werd echter alleen "het vermoeden" uitgesproken, dat de daders gezocht moesten worden in kringen van oud-SS-ers.

Intussen werd bekend, dat het partijkader in enkele streken van ons land in deze wraakneming van "Hinag"-zijde aanleiding heeft gevonden

den tot het nemen van bepaalde veiligheidsmaatregelen. Zo zou b.v. een aantal "Waarheid"-journalisten zijn uitgerust met ploertendoders te hunner persoonlijke beveiliging.

Blijkens een publicatie in "De Waarheid" van 22 november j.l. verklaarde de Minister van Justitie, in antwoord op een vraag van het CPN-Kamerlid ..., een onderzoek te zullen instellen naar de activiteiten van de "Hinag". ... stelde de ministerraad een aantal fotocopies ter beschikking, welke volgens hem hierop betrekking zouden hebben.

Waarschijnlijk moet de omvangrijke CPN-agitatie van de laatste maanden contra de "Hinag" vooral gezien worden als een ondersteuningsactie in het kader van de algemene communistische hetze inzake West-Berlijn en Bonn.

Activiteit van oud-politieke delinquenten.

"HINAG".

Maand 12/58

De bijeenkomsten der Stichting "Hulp aan invalide oud-Oost-frontstrijders, nabestaanden, politieke gevangenen en anderen", die in het afgelopen jaar in groter verband werden gehouden, droegen evenmin als in 1957 een politiek karakter. Het aantal bezoekers - ondanks alle inspanning van bestuurszijde zelden meer dan circa honderd - vormt een aanwijzing dat er in de kringen van de oud-politieke delinquenten maar heel matig belangstelling voor de "HINAG" bestaat, al zouden persartikelen dienaangaande bij buitenstaanders een andere mening kunnen doen postvatten. Wel bevinden zich in de "HINAG" figuren, die het met de tot dusver door het hoofdbestuur van de Stichting gevoerde a-politieke koers oneens zijn. In kleine kring gedane uitingen van enkele militante leden duiden er op, dat deze nog steeds spelen met de gedachte om van de "HINAG" een politieke strijdorganisatie te maken. De in de kring van de "HINAG" heersende politieke apathie schijnt voorshands echter niet te kunnen worden overwonnen.

Hinag

Maand 12/61

De aandacht die in de pers, voornamelijk in "De Waarheid", sinds enige tijd aan de Hinag wordt gewijd, zou de indruk kunnen wekken dat deze vereniging een grote activiteit naar buiten aan den dag legt. Zulks is echter in 1961 zelfs nog minder dan in voorgaande jaren het geval geweest. Zo gingen bijvoorbeeld ditmaal geen Nederlanders naar het z.g. Malente-treffen, waaraan tevoren ieder jaar in mei een aantal Hinag-leden deel pleegde te nemen. (Malente is een plaatsje bij Lübeck in Holstein, waar jaarlijks de in de Tweede Wereldoorlog aan Duitse zijde gesneuvelden worden herdacht. Daar bevindt zich ook een graf van een Nederlandse SS-er.)

Als gevolg van de artikelen in "De Waarheid" werd te elfder ure de traditionele Invalidentocht naar Oud-Valkeveen in september 1961 afgelast. In tegenstelling met voorgaande jaren werden ditmaal op "Buss und Bet'tag" (in november) geen Nederlandse bezoekers waargenomen op het Duitse soldatenkerkhof bij het Peeldorp IJsselstijn.

Resumerende kan worden gezegd dat in de milieus van de oud-politieke delinquenten slechts sprake is van een zeer beperkte activiteit, die dan nog voornamelijk sociaal gericht blijkt te zijn. Een en ander speelt zich af in een kleine kring. De overgrote meerderheid der oud-politieke delinquenten gedraagt zich volkomen passief.

Maandoverzicht

No. 12 1962

- 36 -

Activiteiten van oud-politieke delinquenten

De toch al zeer geringe activiteit van de groep oud-politieke delinquenten schrompelde in 1962 nog meer ineen. Van de Stichting "Hinag" ging vrijwel niets meer uit. Naar verluidt zou ter voorkoming van ongewenste publiciteit nog niet tot opheffing van deze stichting zijn overgegaan. Er is voorts sprake van dat een groepje oud-politieke delinquenten voorbereidingen treft om in Amsterdam en Den Haag het sociale bijstandswerk van de "Hinag" voort te zetten.

Van de beweging "Jong Europa" (zie MO 10-1962), die ook in ons land enige geschriften en pamfletten verspreidde, werd geen verder levensteken meer waargenomen. De hier reeds eerder gesignaleerde, in de kringen der oud-politieke delinquenten heersende passiviteit, ja zelfs onwil om bij enig politiek avontuur te worden betrokken, lijkt niet bevorderlijk voor het welslagen van de plannen van "Jong Europa", althans wat Nederland aangaat.

HERDENKINGSCOMITÉ "MALENTE"

Sedert 1957 bestaat te Amsterdam het "Herdenkingscomité Malente" ook wel genoemd "Comité dodenherdenking Malente", met als centrale leidinggevende figuur de oud-SS-er

Dit comité stelt zich ten doel: het organiseren en stimuleren van de deelname van voormalige Nederlandse SS-ers aan een jaarlijks even buiten de plaats Malente bij Lübeck in Holstein gehouden herdenking van hen die in de tweede wereldoorlog aan Duitse zijde zijn gesneuveld.

Het initiatief tot deze herdenking, die vanaf 1957 jaarlijks plaats vindt bij het graf van de Nederlandse SS-er is uitgegaan van de Duitse organisatie van gewezen SS-ers, de "Hiag".

Vanaf 1957 heeft ook een wisselend aantal van maximaal ongeveer 20 personen uit "Hinag"-kringen gehoor gegeven aan de oproep van het Nederlandse Malente-comité tot deelname aan deze herdenkingsbijeenkomst.

Dit jaar zal de Malente-herdenking plaats vinden op 7 mei a.s. Aangezien de 1961-herdenking een lustrum betekent, stelt hij zich voor met een zo groot mogelijke afvaardiging daarheen te gaan. Hij hoopt dat zulks eveneens het geval zal zijn voor de deelname uit Dene-marken, Noorwegen, België, West- en Oost-Duitsland en wel als bewijs dat men het Malente-graf ziet als het symbool van en voor alle lots-verbonden- en geestverwante vrijwilligers in de strijd tegen de communistische overweldiger.

ziet als hoofddoel van de bijeenkomst de herdenking van de gevallen niet-duitse vrijwilligers.

Zijn denkbeelden hieromtrent heeft hij onlangs nog eens uiteen-gezet in een te Amsterdam gehouden "Hinag"-bijeenkomst, waaraan ook 3 uit Hamburg afkomstige leden van de Duitse "Hiag" deelnamen. Het contact met hen bleek te zijn gelegd op de verleden jaar gehouden Malente-herdenking. Een hunner betoogde pas toen te hebben ingezien wat Malente betekende, zowel in de ogen der buitenlandse kameraden uit

diverse landen als in die van de Duitse strijdgroepen. Z.i. was de symbolische en stimulerende betekenis ervan zowel in Duitsland als daarbuiten nog veel te weinig doorgedrongen. Thans echter koesterde hij de verwachting dat de Malente-herdenking als het ware zou uitgroeien tot een soort internationaal appèl aan het bewustzijn van allen, wie het lot van Europa en de daarvoor gevoerde - en nog te voeren - strijd ter harte gaat.

Hij achtte het niet van belang dat de geest van verbondenheid, besloten liggende in de eed "Unsere Treue ist unsere Ehre", in wezen slechts wordt aan gevoeld door een "élite". Z.i. speelde het aantal geen rol, omdat de historie heeft bewezen dat deze geest krachtig genoeg is om t.z.t. wederom tot een algemeen volksappèl uit te groeien, zonder daarbij te vervallen in eertijds gemaakte fouten.

14 april 1961

23 augustus 1961

Bekr. HINAG

De verhouding tussen het bestuur van de Stichting "Hinag" in 's-Gravenhage en de groepen in den lande wordt steeds slechter. Er gaat van de "Hinag" niets uit en van activiteit is absoluut geen sprake meer.

Bovendien vraagt men zich af of de stichting nog wel over geldmiddelen beschikt om enige activiteit te kunnen ontplooiën.

Vanuit Amsterdam, waar men nu werkt onder de naam "L.O.I. (Landelijke Organisatie Invaliden Tochten), gaat men nu invalidentocht organiseren.

Hiervoor heeft men via een plaatselijk contactpersoon een stencil naar verschillende oud-politiek delinquenten gestuurd. Te 's-Gravenhage treedt als contactpersoon nog op '...

5 okt. 1961

"Hinag"-activiteiten.

Naar aanleiding van een aantal in het CPN-dagblad "De Waarheid" verschenen artikelen omtrent - deels vermeende - activiteiten van voormalige Nederlandse en Duitse SS-ers, heb ik de eer Uwe Excellentie hierbij een terzake handelend rapport aan te bieden.

Een exemplaar van dit rapport zend ik rechtstreeks aan Zijne Excellentie de Minister-President alsmede aan Uw ambtgenoot van Justitie.

"HINAG"-ACTIVITEITEN

Actie in "De Waarheid"

In de edities van 21 t/m 25 september j.l. gaf het communistische dagblad "De Waarheid" in artikelen op de voorpagina's uitvoerig aandacht aan - deels vermeende - activiteiten van Nederlandse en Duitse SS-ers.

Aanleiding hiertoe was de voor zondag 24 september door de "Hinag" beraamde jaarlijkse autotocht voor invalide oud-Oostfrontstrijders, die besloten zou worden met een diner in de uitspanning "Oud-Valkeveen" bij Naarden.

"De Waarheid" sprak in dit verband van "een meeting van Nederlandse en Westduitse SS-ers", met als voornaamste agendapunt : de versterking van de samenwerking tussen Nazi-organisaties in beide landen.

Als organisator hiervan noemde het CPN-orgaan de bekende oud-politiek delinquent J. HARTMAN uit Amsterdam.

Deze zou, eveneens volgens "De Waarheid", met politieke medestanders een nieuwe politieke partij onder leiding van onverdachte figuren voorbereiden en de fascistische ideologie willen verbreiden onder de jeugd, zulks met inschakeling van de "Euro Divisie" ^{een ex} SS-er

In het communistische blad komt naar voren als de rechterhand van HARTMAN, en tevens als de contactman tussen de "Hinag" en de "HIAG". (De Duitse organisatie van voormalige SS-ers)

Naar aanleiding van het "Waarheid"-geschrijf kan het volgende worden opgemerkt.

Bestuursbeleid

De Stichting "Hinag" ("Hulp aan invalide oud-Oostfrontstrijders, nabestaanden, politieke gevangenen en anderen"), opgericht in 1955, beoogt hulp en steunverlening aan oud-politieke delinquenten. In de stichtingsacte wordt uitdrukkelijk gesteld dat de "Hinag" zich, onder welke vorm ook, nimmer met partijpolitiek zal mogen inlaten.

Het bestuur heeft zich steeds aan deze richtlijn gehouden en ook tegenover de leden van zijn opvatting dienaangaande doen blijken.

Een deel van de leden, o.a. te Amsterdam, onder leiding van de steeds fel nazistisch ingestelde , keurt het bestuursbeleid in deze af.

heeft meermalen doen blijken erop uit te zijn, de "Hinag"-afdeling tot een strijdbare organisatie te maken en de politieke kant uit te willen.

Hoewel zijn woorden in de grotere bijeenkomsten - over het algemeen door niet meer dan ruim honderd personen bezocht - wel weerklank vinden bij een aantal "diehards", is het bestuursbeleid onveranderd gebleven.

De reeds geruime tijd bestaande kloof tussen het bestuur en "Amsterdam" is hierdoor verwijd en er zijn in die afdeling stemmen opgegaan om zich van de stichting los te maken.

Contacten met de "Hiag"

Reeds vrij spoedig na de oprichting van de "Hinag" bleek van het bestaan van contact met de Duitse "Hiag".

Dit had ten doel een zekere samenwerking tot stand te brengen tussen beide organisaties, zoals op het terrein van de zoekdienst (het opsporen van vermisten), e.d. Terzake van deze opsporing verleent het Rode Kruis, zowel in Nederland als in de Duitse Bondsrepubliek medewerking.

In 1958 verklaarde de "Hiag" geen officiële verbinding meer met de "Hinag" te willen onderhouden, aangezien de Nederlandse organisatie, behalve oud-SS-ers ook voormalige NSB-ers omvat, en de "Hiag" uitsluitend bestaat uit ex-SS-ers.

Met enkele anderen is ... toen aangewezen als vertrouwensman voor het bespreken van bepaalde aangelegenheden met de "Hiag".

Van Hiag-zijde kwam in 1959 een vertegenwoordiger naar Nederland voor een bespreking met de "Hinag". Eerstgenoemde organisatie verklaarde zich toen bereid om de behartiging van de belangen van invalide Nederlandse ex-SS-ers over te nemen en terzake contact op te nemen met de regering in Bonn (bv. voor het verschaffen van protheses).

Los hiervan nemen individuele "Hinag"-leden wel deel aan bijeenkomsten van plaatselijke "Hiag"-afdelingen en komen "Hiag"-leden naar Nederland.

Bekend is ook dat de "Hiag" te Hamburg eenmaal geld heeft overgemaakt naar Nederland ten behoeve van invalide Nederlandse ex-SS-ers en dat toen verdere steun in het vooruitzicht werd gesteld.

Daarbij werd echter als voorwaarde gesteld dat deze gelden uitsluitend voor sociale doelen zouden worden aangewend.

Van een officiële hulpverlening door de leiding van de "Hiag" voor politieke doeleinden is nimmer sprake geweest.

De in "De Waarheid" genoemde ex SS-er staat terzijde bij diens activiteiten voor de "Hinag" en reist meermalen naar W. Duitsland, waar hij o.a. "Hiag"bijeenkomsten bezoekt.

De ex SS-er

zelf heeft eens verklaard dat i hem t.z.t. bepaalde werkzaamheden geheel wil overdragen.

3 oktober 1961 .

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst.

Bijlagen:

Uw brief van:

Directie O.O.en V. Hoofdafd.

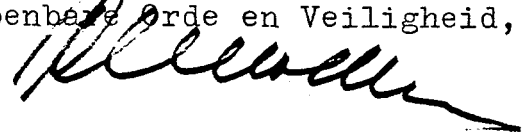
Onderwerp: Bond van oorlogsinvaliden Hinag.

's-Gravenhage, 10

2

Met verwijzing voor zover nodig naar de persberichten betreffende het voornemen van de Bond van oorlogsinvaliden "Hinag" in de uitspanning "Oud Valkeveen" in de gemeente Naarden een vergadering voor zijn leden en voor Duitse gasten te beleggen, moge ik U verzoeken mij met het oog op mijn verantwoordelijkheid met betrekking tot de handhaving van de openbare orde over deze organisatie te blijven rapporteren, waarbij ik het in het bijzonder op prijs zal stellen in het vervolg tijdig te worden geïnformeerd omtrent datum en plaats van te houden bijeenkomsten.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
Voor deze,
De Directeur-Generaal voor
Openbare Orde en Veiligheid,

25 okt. 1961

HINAG

Naar aanleiding van Uw missive

moge ik Uwe Excellentie mededelen, dat de BVD geen enkele wijziging in de tot dusverre gevolgde werkwijze beoogde en dus sonder twijfel zal blijven rapporteren over de HINAG voorzover de openbare orde en veiligheid direct of indirect in het geding zouden zijn

Juist met het oog op de handhaving van de openbare orde en veiligheid vindt adequate rapportage plaats. I.c. kan, naast de door U bedoelde persberichten, mijn brief worden vermeld.

De tot nu toe door de BVD gevolgde methode t.a.v. bijeenkomsten van extremisten, zowel links als rechts, welke een gevaar voor de openbare orde en veiligheid met zich zouden kunnen brengen is, dat steeds de betrokken politie-instanties telefonisch tevoren worden ingelicht over de binnen hun ambtsgebied te verwachten gebeurtenissen.

Als voorbeelden hiervan zijn o.m. de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomsten van de HINAG bij IJsselstein in de Peel en de Volkelfietstocht van het ANJV te noemen, in welk laatste geval alle Korpschefs van Gemeentepolitie en Districts-commandanten van de Rijkspolitie door wier ambtsgebied deze fietstocht leidde, tevoren werden geïnformeerd.

Voor de grotere bijeenkomsten van de HINAG zou desgewenst voorafgaande informatie in het vervolg ook toepassing kunnen vinden voor Uw directie O.O.en V. en ik heb mitsdien opdracht daartoe gegeven.

Wat betreft het vooraf verstrekken van inlichtingen omtrent datum en plaats van te houden bijeenkomsten, moge ik opmerken, dat bijeenkomsten van zeer beperkte omvang - en de meeste bijeenkomsten van de HINAG zijn huiskamerbesprekingen - daarentegen niet gerapporteerd kunnen worden: de groeperingen zijn zo klein, dat daarbij slechts zelden een informant kan worden ingespeeld. Zou dit laatste wél mogelijk zijn, dan nog verbiedt de geringe omvang van de groep om daarover te rapporteren, wegens de te grote kwetsbaarheid van de bron. "Safety by number" is in het informantenwerk een eerste vereiste en hiervan zou slechts kunnen worden afgeweken, indien werkelijk grote belangen op het spel staan.

Tegen de hiergenoemde beperking behoeft geen redelijk bezwaar te bestaan, omdat zulke kleine bijeenkomsten op zichzelf nu eenmaal geen bedreiging van de openbare orde en rust inhouden. Deze laatste worden eerst bedreigd door grotere bijeenkomsten, tot welke samenstelling zoveel personen worden ingeschakeld, dat normaliter waarschuwing wél mogelijk zal zijn.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Aan Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken,
te
's-GR A V E N H A G E .

Mr. J.S. Sinnighe Damsté
G E H E I M

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Bijlagen:

Uw brief van: 25 oktober 1961

Directie O.O.en V. Hoofdafd.

Onderwerp: Informatie omtrent
HINAG-bijeenkomsten en
andere gebeurtenissen.

's-Gravenhage, 15 december 1961

Met verwijzing naar Uw terzijde vermeld schrijven be-
richt ik U, dat ik gaarne instem met Uw voornemen de vooraf
gaande informatie van mijn departement omtrent te verwachte
HINAG-bijeenkomsten te beperken tot de grotere bijeenkomst
Ik zal het op prijs stellen indien U deze werkwijze
eveneens zoudt willen volgen ten aanzien van alle U bekende
voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid van
belang zijnde, gebeurtenissen.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN
Voor deze,
De Secretaris-Generaal,

Betreft: Stichting H.I.N.A.G.

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar.

Waardering bericht: betrouwbaar.

Op 30 Mei ^{werd} 1955, de oprichtingsvergadering van de Stichting H.I.N.A.G. werd gehouden. Aanwezig waren ongeveer 50 personen. De vergadering stond onder leiding van

X gaf in zijn openingswoord een korte uiteenzetting van het doel van de Stichting en van de werkzaamheden.

De Stichting H.I.N.A.G. zal het sociale werk van de Stichting O.P.D. voortzetten. Hij wees erop, dat in ons land nog veel invalide oud-politiek delinquenten hulp behoeven. Bovendien zijn er nog nabestaanden van frontstrijders, die de hulp van de Stichting nodig hebben. Men wil echter in geen geval als groep oud-politiek delinquenten buiten de gemeenschap blijven staan. Ook in dit opzicht wil de Stichting H.I.N.A.G. werkzaam zijn om de mensen weer in de gemeenschap terug te brengen. hield onder aanvoering Na het openingswoord

een korte toespraak. Hij wees erop dat hij niet van praten houdt, maar van werken, er wordt volgens hem in de wereld al veel te veel gesproken. Hij wekte de aanwezigen op, om hun beste krachten te geven voor het mooie en zo noodzakelijke werk van de Stichting. Spreker wees er echter in het bijzonder op, dat de Stichting geen politieke organisatie is en dat dit dus ook steeds goed naar voren moet komen bij de activiteiten van de Stichting.

Hierna werd de Stichtings-akte besproken, waarbij nogal enige aandacht geschonken werd aan de strijd voor eerherstel van de oud-politiek delinquenten. Verschillende aanwezigen waren van mening, dat deze strijd nutteloos is, omdat daar niets van terecht komt of misschien pas over honderd jaar. wees er echter op, dat voor het verkrijgen van eerherstel vooral de houding, die de politiek delinquent inneemt tegenover de gebeurtenissen en problemen van deze tijd, van doorslaggevende betekenis is en dat de politiek delinquent deze kwestie dus enigszins in eigen hand heeft.

Het bestuur van de Stichting wordt gevormd door:
voornoemd, voorzitter;

Ook werd het woord nog gevoerd door ^{een andere aanwezige}

, die de aanwezigen nogmaals de zorg voor de invalide kameraden op het hart bond en

die opwekte om overal in het land zoveel mogelijk groepen te vormen, die voor de Stichting moeten werken.

Hierna begaven de aanwezigen zich naar een vertrek in bovengenoemd perceel, waarin het kantoor van de H.I.N.A.G. zal zijn gevestigd. Aldaar werd een niskastje, dat in de muur is aangebracht, onthuld, waarin zich een boek bevindt, dat de namen bevat van de kameraden, die gesneuveld zijn.

Na afloop van deze plechtigheid keerde men terug naar de vergaderzaal en werd de aanwezigen een koffietafel aangeboden.

Hiermede moge ik U berichten. dat volgens
een ontvangen mededeling, zekere
in het bezit zou zijn van
een collectie Duitse dolken, onderscheidingsteke-
nen, distinctieven enz..

Enige tijd geleden werd mijn aandacht gevestigd
op een persoon van dezelfde naam, eveneens wonende
te Rijswijk, die in Den Haag een vergadering zou
hebben bezocht van de organisatie "Hulp aan invalide
oud-oostfrontstrijders, nabestaanden, politieke ge-
vangenen en anderen" (H.I.N.A.G.). Zeer waarschijn-
lijk betreft het hier dezelfde persoon.

Ik moge U verzoeken mij in kennis te willen
stellen met de personalia en politieke antecedenten
van de genoemde

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

Ter nadere kennismaking nodigen wij U hierbij uit tot bijwoning van de besloten oprichtingsvergadering op 2de Pinksterdag 30 Mei te Den Haag, de Constant Rebecqueplein 7, des middags om 2 uur. Zowel echtgenoten als belangstellenden zijn van harte welkom. Deze plaats is te bereiken van het Holl. Spoor met lijn 10, vanaf het Staatsspoor met lijn 12 en 10 (Holl. Spoor overstappen).

Het thans bestaande Comité van Aanbeveling, waarin zitting hebben Mevr. _____ en de Heren _____

_____ en _____, zou gaarne zien, dat ook uit andere plaatsen in Nederland enkele personen tot dit Comité zouden willen treden. U kunt dit eveneens op achterstaande strook kenbaar maken.

Voor diegenen voor wie de reiskosten een bezwaar vormen, kunnen deze geheel of gedeeltelijk bij de Penningmeester in rekening brengen. Candidaatstelling en eventuele voorstellen voor deze vergadering kunnen eveneens worden ingediend.

Het verloop van deze vergadering zal als volgt zijn:

1. Opening;
2. Verkiezing Bestuur;
3. Bespreking van de werkzaamheden;
4. Bespreking orgaan;
5. Ter ere en nagedachtenis aan hen die vielen;
6. Pauze;
7. _____
8. Rondvraag en sluiting;
9. Gezamenlijke koffiemaaltijd.

Het voorlopig Bestuur

Voorzitter

Secretaris.

S T I C H T I N G H I N A G

(Hulp aan Invalide Oud-Oostfrontstrijders, nabestaanden, pol.gev.enz.)

Gesticht bij Notariële acte voor Notaris Witkam
te 's-Gravenhage.

Den Haag, 15 Mei 1955.
de Constant Rebecqueplein 7
Tel. 39 42 46

L.S.

Na 4 jaren arbeid onder de Oud Pol.Delinquenten in de Stichting O.P.D. heeft de Afd. Den Haag op veler verzoek besloten haar acties landelijk te organiseren en daarbij tevens een naamsverandering in te voeren. Hiertoe is een geheel nieuwe Stichtingsacte opgemaakt, welke binnenkort in druk verschijnt en waarvan U een exemplaar zal worden toegezonden of beschikbaar gesteld op de a.s. Oprichtingsbijeenkomst.

Art. 2 van de Statuten luidt:

Het doel der Stichting is het verlenen van hulp en steun in de ruimste zin, aan hen die mede in verband met hun politieke gezindheid zijn veroordeeld, benadeeld of uit rechten zijn ontzet en als politieke delinquenten worden aangeduid.

De Stichting tracht dit doel te bereiken door:

- a. alle wettige middelen aan te wenden die zij wenselijk oordeelt, teneinde te komen tot schadeloosstelling, rechts- en eerherstel;
- b. bijstand te verlenen aan de weduwen en wezen van gesneuvelden, aan de gezinnen van vermisten en van de politieke gevangenen;
- c. bemiddeling te verlenen bij het identificeren van en het zoeken naar vermisten en gesneuvelden;
- d. te bemiddelen ten behoeve van hen, die in het eerste lid van dit artikel zijn genoemd, bij daarvoor in aanmerking komende overheidsinstanties in Nederland en elders ter verkrijging van de hun toekomende rechten als pensioenrechten, schadeloosstellingen, tegemoetkomingen en andere hulp;
- e. samenwerking te zoeken met alle instanties, genootschappen en instellingen die daarvoor in aanmerking komen en tot samenwerking en hulpverlening bereid zijn;
- f. arbeidsbemiddeling door tussenkomst van de daartoe bevoegde instanties;
- g. het organiseren van reizen, bazars, bijeenkomsten en het inzamelen van gelden en donaties ter bevordering van het bovenomschreven doel;
- h. het uitgeven van een orgaan;
- i. zich te onthouden van elke vorm van partij-politiek.

Wij zouden het zeer op prijs stellen, indien U op enigerlei wijze Uw medewerking zoudt willen verlenen, waartoe wij U verzoeken onderstaande strook ingevuld aan ons te willen terugzenden.

z.o.z. /

Ondergetekende: (Naam) (Adres:)

Naam

Adres

is gerechtigd bonnen te verkopen ten behoeve van de

STICHTING HINAG

Secretaris
[Handwritten signature]

Penningm.

[Handwritten signature]

Nr. 510

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

50 ct.

Mogelijk ten overvloede doe ik U hierbij
toekomen een fotocopie van een rondschrjven
van het voorlopig Bestuur van de "HINAG" dd.
15. 5.1955, gestuurd naar een
oud-politiek-delinquent.

Ik moge U naar de inhoud hiervan verwij-
zen.

Einde.

23 Mei 1955

Betreft: "HINAG"

Onder verwijzing naar de bijlage, U toegezonden bij dezerzijds schrijven dd. 23. 5.1955 BV no. 1650/55 wordt medege-
deeld dat de betreffende vergadering (besloten oprichtings-
vergadering) op 2e Pinksterdag, 30 Mei 1955 aan het adres
_____ omstreeks 15 uur doo-
_____ werd geopend. Aanwezig waren ongeveer 47 personen,
van wie de volgende namen bekend zijn geworden:
_____ voorzitter 's-Gravenhage
_____, secretaris 's-Gravenhage
_____ penningmeester

In zijn openingswoord zeide _____, dat de houding van de
"Stichting" ten opzichte van het Nederlandse volk positief
moet zijn. Wat wij als oud politieke delinquenten hebben ge-
daan, deden wij uit idealisme, aldus _____, daarbij de vraag
stellende: "Hebben wij daaraan verkeerd gedaan?" Hij gaf met
zelf het antwoord n.l.: "Neen". Wij hebben steeds oprecht ge-
handeld met de beste bedoelingen voor het Nederlandse volk.
Wij moeten ook nu de Stichting een waardige plaats doen inne-
men in de Nederlandse gemeenschap en wij dienen er voor te wa-
ken, dat wij geen eilandje apart vormen, aldus _____.

Vervolgens werden de aanwezigen verzocht mee te gaan naar
het eigenlijke kantoor van de HINAG _____
_____ waar een gedenkteken voor gevallen Oostfront-
strijders was aangebracht. Dit gedenkteken bestond uit een
nis in de muur (waarvoor twee houten deurtjes, die openge-
klapt konden worden) met een zwarte achtergrond; waarschijn-
lijk fluweel. Hierop hing een IJzeren kruis van normale afme-
tingen. Een soort lessenaartje werd naar beneden geklapt en
daar bleek een boek op te liggen. Op de omslag hiervan stond
geschreven: "Ter nagedachtenis aan hen die vielen." In dit
boek waren de namen geschreven van hen die aan het Oostfront
gevallen waren. Ter weerszijden van het boek werd een kaars
aangestoken n.l. één voor de moeders die het offer gebracht
hadden; de andere voor hen die gevallen waren. Het was een
zeer plechtig moment, waarbij nog vermeld zij, dat _____
_____ de onthulling verrichtte door een gordijn weg te schu-
ven.

Toespraken werden gehouden door _____, die benadrukte, da
niet voorbij moest worden gegaan aan de offers van hen, die

waren gevallen. Deze offers waren niet tevergeefs geweest. [redacted] wekte allen op om zoveel mogelijk de invalide oud-Oostfrontstrijders en nabestaanden te helpen; dit zou kunnen geschieden o.m. door pakketten, bloemen op Moederdag enz. Ook [redacted] wees herhaaldelijk op het feit, dat het offer der gevallen niet tevergeefs was geweest.

In het vergaderzaaltje teruggekomen, bracht [redacted] de financiële kant van de zaak naar voren. Besloten werd om intekeninglijsten te laten circuleren; vooral bij hen die over geld beschikten. Oud N.S.B.-ers, sympathiserenden e.d. alsmede bonnen te verkopen van resp. f 1.- en f 0.50.

[redacted] sprak over het werk van de Stichting: de problemen van de invaliden. Vooral vroeg hij aandacht voor hen, die in de kampen invalide waren geworden. (Dit als aanvulling op artikel 1 van de Stichtingsacte.) Ook de niet invalide kampgenoten waren vaak nog niet boven de druk uit en moesten soms hulp hebben, aldus [redacted]. Deze onderwerpen zullen in de toekomst de aandacht van het Bestuur hebben.

[redacted] las nog een paar brieven (originel van Mussert voor. De laatste die hij geschreven had. In een van deze stond, dat hij (Mussert) dankte voor de wetenschap, dat het werk van hem in veilige handen was. "Wij (aldus Mussert) boeten voor hetgeen anderen in onze naam gedaan hebben (Niet bekend is aan wie deze brieven gericht zijn. Opm. Rapp Vervolgens kondigde [redacted] de pauze aan.

Na de pauze werd de Stichtingsacte behandeld. Hierin werden geen wijzigingen aangebracht.

[redacted] dankte hierna de sprekers en deelde mede, dat als er plaatselijk bij enige mensen belangstelling voor de Stichting kon worden gekweekt, de Stichtingbestuurders gaarne bereid waren over te komen om de eventuele werkzaamheden te bespreken c.q. voor te bereiden. Wanneer over de Stichtingbestuurders wordt gesproken, worden hiermede de voorlopige bestuurders bedoeld, want een definitief bestuur is (nog) niet gevormd. Personen die bereid zijn hun medewerking te geven kunnen zich opgeven, opdat uit hen een Bestuur kan worden gevormd. [redacted] verklaarde zich alvast bereid zitting te nemen in de Raad van Toezicht en Advies.

Omstreeks 19 uur werd de vergadering gesloten. De aanwezigen werd hierna een koffiemaaltijd aangeboden. Bij deze gelegenheid zeide [redacted] tijdens een tafelspeech: "Het komt er niet op aan wie gij zijt, maar wat gij doet voor de HINAG."

Opgemerkt zij nog, dat in het zaaltje op het toneel een tafel stond, waarop alle soorten eretekenen uit de tijd van Hitler waren tentoongesteld. Ook stond er een buste met een officierspet op. (Vermoedelijk van een Sturmabführer) alsmede vele foto's van o.a. Hitler, Leon Degrelle en de bij Woeste Hoe beschoten auto van Rauter. Verder lagen er een Duitse bajonet een Duitse officiersdolk en S.A. dolk. Al deze voorwerpen werden tentoongesteld door een oud-Nederlandse S.S.-er, iemand uit [redacted] vermoedelijk genaamd [redacted].

Mogelijk ten overvloede doe ik U hierbij een fotocopye toekomen van een kaart met 15 bonnen à f 0.50. De kleur van deze kaart is beige. De kaart met bonnen van f 1.- is van dezelfde afmetingen alleen is de kleur oranje-rood.

Indien U er prijs op stelt een fotocopye van de Stichtingsacte te ontvangen zal U deze worden toegezonden.

Overigens wordt nog medegedeeld, dat de vergadering een rommelig karakter droeg, waarbij geen bepaalde lijn werd gevolgd en waarbij iedereen "maar wat praatte". Zo zou volgens de agenda een rede houden maar bleek hiervan zelf niet te weten.

Einde.
3 Juni 1955.

Betreft: Wiking-Ruf

Bij het maandblad "Wiking-Ruf" van April 1953 was een gestencilde bijlage gevoegd, welke in afschrift hierbij gaat.

Uit deze bijlage blijkt o.m. dat thans ook in Nederland een begin wordt gemaakt met de organisatie van de hulpgemeenschappen (een "Hiag" voor de van oorsprong Nederlandse leden van de SS-Divisie "Wiking") en dat reeds een stichting "Duizendpoot" bestaat met het doel de economische noodtoestand van de oud- frontstrijders te lenigen.

Bijlage: 1

GEZIEN:

Bijl.: één
Betr.: oprichting Hulpgemeen-
schappen in Nederland.

Ten behoeve van ~~de~~ doe ik U hierbij toekomen
afschrift van een bij het maandblad "Wiking-Ruf" van
April 1953 gevoegde gestencilde bijlage. De oprich-
ting der hulpgemeenschappen geschiedt kennelijk in
navolging van de in Duitsland bekende H.I.A.G.'s
(Hilfsgemeinschaften aus Gegenseitigkeit) van de
S.S..

a f s c h r i f t

Aan de lezers van het maandblad Wiking-Ruf!

Te beginnen met het nummer van 1 April is ons maandblad aanzienlijk uitgebreid. Wij nemen aan dat alle lezers zich over deze groei zullen verheugen, ook al heeft deze onvermijdelijk een prijsstijging ten gevolge. Voortaan is de abonnementsprijs vastgesteld op Fl 9,50 i.p.v. Fl. 6,50, resp. B.Frs 135 i.p. B.Frs 95. Een prijsverhoging dus van 25 cent per nummer. In de meeste gevallen lopen de abonnementen van nr 13 (November 1952) tot en met 24. In dit geval is dus voor de rest van de jaargang een bijbetaling verschuldigd over de nrs 18 t/m 24, dus $7 \times 25 \text{ ct} = \text{Fl } 1,75$ of 24 Fr. Voor zover Uw abonnement loopt van 1 Jan. tot 31 Dec. 1953 dient U over 9 nrs bij te betalen, dus Fl. 2,25 resp. B.Frs 30,-. Wij verzoeken onze lezers vriendelijk deze bijbetaling zo spoedig mogelijk te willen overschrijven op postgiro 589467 t.n.v. Boekenimportdienst Europa, Koninginneweg 177 te Amsterdam, ofwel te voldoen bij de vertegenwoordiger in Antwerpen:

~~Mogen wij op Uw medewerking rekenen.~~

Wij maken er ten slotte nog eens op opmerkzaam dat alle in de Wiking-Ruf aangekondigde boeken bij de Boekenimportdienst te Amsterdam en Antwerpen besteld kunnen worden.

Het verheugt ons dat ook in Nederland en België thans, in navolging van andere landen, een begin gemaakt wordt met de organisatorische voorbereiding van hulpgemeenschappen. Wij verzoeken onze lezers daaraan hun volle medewerking te willen geven. Er is een berg werk te verzetten. Aanmeldingen van medewerkers worden gaarne ingewacht. HG insignes zijn binnenkort verkrijgbaar.

In het bijzonder wijzen wij op de Stichting Duizendpoot, die door haar spaarsysteem ongetwijfeld in staat zal zijn binnen afzienbare tijd de economische noodtoestand te lenigen, die voor zovele oud-frontstrijders een enorm probleem vormt. Doe mee met de Duizendpoot!

Overste Rilke van de organisatie Niedersachsen van de Soldatenbond, die belast is met de afwikkeling van de aanvragen om verzorging van invalide frontstrijders in Nederland, heeft ons verzocht hem in alle gevallen van invaliditeit te melden; in het bijzonder die gevallen waar onmiddellijke hulpverlening nodig is. Wij gebruiken het woord onmiddellijk niet zonder aarzeling omdat ook de meest goedwillende instanties grote moeilijkheden hebben te overwinnen. Wij zullen echter gaarne alle bij ons binnenkomende noodgevallen direct aan hem doorgeven.

Gezien het grote aantal brieven dat ons bereikt en de aan de beantwoording daarvan gepaard gaande kosten verzoeken wij onze lezers vriendelijk bij correspondentie over al deze onderwerpen antwoordporto te willen insluiten !